

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

July 2023 | FI

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

PÄÄKIRJOITUS

Yhdessä eurooppalaisten arvojen puolesta

Yhdessä eurooppalaisten arvojen puolesta

Hyvät lukijat

Komitea hyväksyi vuonna 2022 viestintästrategian, joka on nyt siirtymässä täytäntöönpanovaiheeseensa.

Edistymistä tapahtuu monella eri saralla, on kyse sitten äänemme saamisesta paremmin kuuluviin tai siitä, että kykenemme ymmärtämään sidosryhmiämme ja kumppaneitamme entistä paremmin toimiaksemme niiden tarpeiden pohjalta.

Näinä moninaisten kriisien ja sosiaalisen ja taloudellisen epävarmuuden aikoina meidän on viestittävä tavoitteidemme ja

tehtävämme merkityksestä entistä selkeämmin ja empaattisemmin, tarvittaessa myös tunneälyä osoittaen.

Meidän on omaksuttava uusi rooli valmistauduttaessa vuoden 2024 Euroopan parlamentin vaaleihin lujittaaksemme demokraattisia arvoja ja tehdäksemme Euroopasta vahvemman ja kestävämmän autoritaarisia uhkia vastaan.

ETSK:n 65-vuotisjuhlan yhteydessä aiomme lisäksi tuoda esiin saavuttamiemme tuloksia ja parantaa EU:n nykyistä ja tulevaa lainsäädäntöä EU:n työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja EU:n kansalaisten kannalta.

Mitä tahansa kesäanne kuuluukaan, nauttikaa lomasta ja pitäkää katse tulevaisuudessa!

Aurel Laurențiu Plosceanu

Viestinnästä vastaava ETSK:n varapuheenjohtaja

TÄRKEITÄ PÄIVÄMÄÄRIÄ

18. heinäkuuta 2023, Bryssel

[Ilmastoa ja kestäväää kehitystä koskeva nuorten pyöreän pöydän keskustelu nro 4](#)

20.-21. syyskuuta 2023, Bryssel

ETSK:n täysistunto

10.-11. lokakuuta 2023, Bilbao, Espanja

[Konferenssi aiheesta "Harvinaiset sairaudet ja eurooppalaiset osaamisverkostot"](#)

ASIAN YTIMEEN

Tässä artikkelissa neuvoa-antavan valiokunnan "teollisuuden muutokset" puheenjohtaja Pietro De Lotto kertoo siitä, mitä ETSK:n ajattelee "sinisen kehityksen ohjelmasta", joka on yksi kuumimmista aiheista EU:n asialistalla, ja selittää, miksi EU tarvitsee kattavaa vesistrategiaa.

PIETRO DE LOTTO: EU TARVITSEE SINISEN KEHITYKSEN OHJELMAN VESIALAN HAASTEISIIN VASTAAMISEKSI

Vesi on ihmisoikeus ja perusedellytys kaikilla elämäntiloilla. Veden saatavuutta on Euroopassa ollut tapana pitää itsestäänselvyytenä.

Maailma on kuitenkin vesikriisin partaalla, eikä Eurooppa ole poikkeus. Uusimmat raportit osoittavat, että Euroopan unioni ei ole saavuttamassa veteen liittyviä kestäväen kehityksen tavoitteita. Noin 30 prosenttia EU:n väestöstä kärsii jonkinlaisesta vesistressistä. Viime kesänä Euroopassa koettiin ankarimmat kuivuudet 500 vuoteen. Laadukkaan ja kohtuuhintaisen veden ja sanitaation puute, eli vesiköyhyys, on nykyään arkipäivää miljoonille EU:n kansalaisille.

ETSK on vahvasti sitä mieltä, että EU:n nykyinen lähestymistapa vesipolitiikkaan on hajanainen eikä tarjoa riittäviä vastauksia haasteisiin. Nyt on korkea aika löytää uusi vaihde, kuten ilmastopolitiikassa tehtiin muutama vuosi sitten. ETSK on siksi valinnut veden tämänvuotiseksi monialaiseksi teemakseen ja vaatii [EU:n sinisen kehityksen ohjelmaa](#): kokonaisvaltaista strategiaa, jolla vastataan kaikkiin tuleviin vesialan haasteisiin. Vesi on elintärkeää, eikä sitä voida enää käsitellä vain yhtenä EU:n vihreän kehityksen ohjelman osa-alueena: se ansaitsee oman politiikkansa.

ETSK:n eri jaostoissa laaditaan oma-aloitteisia lausuntoja, joissa käsitellään vesialan haasteiden taloudellisia, sosiaalisia, ympäristöön liittyviä ja geopoliittisia puolia sekä tarkastellaan vaikutuksia maatalouteen,

teollisuudenaloihin, infrastruktuuriin ja kestävään kulutukseen. Lisäksi niissä korostetaan tarvetta toimia ennakoivasti vesiasioiden suhteen EU:ssa ja saada luotettavaa tietoa sekä vaaditaan riittävää rahoitusta.

Katsomme, että vesinäkökulma pitää saada sisällytettyä paremmin kaikkiin EU:n toimintapolitiikkoihin, myös EU:n teollisuuspolitiikkaan. EU:lla on myös mahdollisuus toimia edelläkävijänä tällä alalla. Yhteiskunnan muutoksen tukemiseksi Euroopasta pitää tulla maailmanjohtaja vesitehokkaan teknologian alalla. Se on tärkeä osatekijä, jonka kautta saadaan aikaan ratkaisu koko yhteiskunnalle: näin maataloudesta ja julkisesta ja yksityisestä kulutuksesta saadaan vesitehokkaampaa ja kestävämpää. Tämä parantaa Euroopan kilpailukykyä ja tulevaa työllisyystilannetta.

Tavoitteena on, että Euroopan komissio ottaa veden yhdeksi seuraavan toimikautensa poliittiseksi painopisteeksi. ETSK antaa 26. lokakuuta lausuntonsa ”Kohti EU:n sinisen kehityksen ohjelmaa” ja esittää konkreettisia, käänteentekeviä ehdotuksia uudeksi EU:n vesistrategiaksi.

Tätä ei kuitenkaan voida toteuttaa yksin. ETSK tekee tiivistä yhteistyötä keskeisten sidosryhmien ja toimielinten kanssa kunnianhimoisen vesipolitiikan laatimiseksi Euroopalle. Seuraamme ehdotustemme huomioon ottamista ja varmistamme, että asian suhteen toteutetaan jatkotoimia tulevina kuukausina ja vuosina, sillä se koskettaa suoraan jokaisen elämää. Kutsun kaikki mukaan tukemaan EU:n sinisen kehityksen ohjelman toteuttamista.

Pietro De Lotto, neuvoa-antavan valiokunnan ”teollisuuden muutokset” puheenjohtaja

”KYSYMYKSEN KOHTEENA...”

Kysymyksen kohteena...

Sarjassamme ”Kysymyksen kohteena...” pyydämme ETSK:n jäseniä kertomaan, millä tavoin lausunto, jonka parissa he ovat työskennelleet, on merkityksellinen.

Tällä kertaa keskustelimme **Giuseppe Guerinin** kanssa, joka on ETSK:n jäsen ja aihetta ”Pankkien kriisinhallintaa ja talletussuojaa koskevan kehityksen uudelleentarkastelu” käsittelevän lausunnon esittelijä. Lausunto on määrä hyväksyä heinäkuun täysistunnossa.

Giuseppe Guerini: ”Eurooppalaisella talletussuojajärjestelmällä on keskeinen asema pankkiunionin valmiiksi saattamisessa”

ETSK:n kysymys: Mikä on komitean kanta euroryhmän ehdotukseen ja sitä seuranneisiin pankkiunionia koskeviin lainsäädäntöehdotuksiin? Mitä mieltä se on erityisesti

kriisinhallinnasta ja talletussuojasta?

Giuseppe Guerini: Euroopan komissio julkaisi 18. huhtikuuta 2023 pankkien kriisinhallintaa ja talletussuojaa koskevan paketin, jonka tarkoituksena on laajentaa kriisinratkaisujärjestelmän soveltamisalaa pieniin ja keskisuuriin pankkeihin, säilyttää rahoitusvakaus, suojella veronmaksajia ja tallettajia sekä tukea reaalitaloutta ja sen kilpailukykyä.

Neuvoston puheenjohtajavaltion Espanjan pyynnöstä laaditussa ETSK:n lausunnossa tuetaan komission ehdotusta mutta painotetaan, että pankkikriiseihin vastaamiseksi joustavuus ja ennakoitavuus on saatava tasapainoon.

Lausunnossa todetaan, että äskettäiset pankkikriisit ovat osoittaneet nopean ja joustavan toiminnan merkityksen sekä sen, että on tärkeää järjestää vaikeuksissa olevan pankin nopea siirto terveen pankin omistukseen.

ETSK on huolissaan kriisinratkaisun soveltamisalan laajentamisesta ja siihen liittyvistä pääomavaatimuksista pienemmille ja paikallisille pankeille, sillä tämä saattaa vaikuttaa kielteisesti näihin toimijoihin.

Laajempaa yleisen edun arviointia, jonka avulla määritetään kriisinratkaisujärjestelmän sovellettavuus, onkin tasapainotettava asianmukaisesti, ja sen yhteydessä on varmistettava oikeasuhtainen soveltaminen. Samalla on minimoitava epävarmuus siitä, miten kriisi tulisi ratkaista.

On toimittava käytännönläheisesti ja joustavasti, mitä tulee sääntelytapaan, käytettävissä olevien välineiden valintaan ja toteutuksen riipeyteen, toteutettavien toimien käytännön vaikutuksiin, sidosryhmien väliseen yhteistyöhön ja siihen, millaisia taloudellisia resursseja käytetään. Näin vältetään pienempiin ja etenkin paikallisiin pankkeihin kohdistuvia vahinkoja ja suojellaan paremmin taloudellisia ekosysteemejä, joissa ne toimivat.

Eurooppalaisella talletussuojajärjestelmällä on keskeinen asema pankkiunionin valmiiksi saattamisessa, ja talletussuojajärjestelmä ja yhteinen kriisinratkaisurahasto ovat sitä edistäviä toimia. Ennen pankkiunionin toteutumista tehottomuus tulee kuitenkin jatkumaan ja markkinat ovat edelleen hajanaiset.

ARVAA, KUKA ON VIERAANAMME...

Yllätysvieras

Haastattelemme Yllätysvieras-palstalla tieteen, journalismin, kulttuurin ja muiden julkisen elämän alojen merkkihenkilöitä. Tämän kuun vieraanamme on serbialainen kirjailija, toimittaja ja elokuva- ja dokumenttituottaja **Boško Savković**. Hän on EU:n ja Serbian neuvonantavan sekakomitean toinen puheenjohtaja. Sekakomitea on ETSK:n

”ulkosuhteet”-jaostossa toimiva elin, jonka tehtävänä on edistää EU:n ja Serbian kansalaisyhteiskunnan tiiviimpiä suhteita. Savković on myös Serbian työnantajaliiton hallituksen jäsen.

Boško Savković on työskennellyt ja julkaissut artikkeleita monissa entisen Jugoslavian ja myöhemmin Serbian sanomalehdissä. Jugoslavian hajoamissodan aikaan hän toimi Intervju-sanomalehden ja TV Politikan sotakirjeenvaihtajana. Median sensuuriin tyytymättömänä hän jätti serbialaiset tiedotusvälineet vuonna 1993 ja perusti Alternative-markkinointitoimiston, joka toimii edelleen menestyksekkäästi TV-tuotannon, julkaisutoiminnan sekä graafisen ja verkkosuunnittelun aloilla. Vuonna 1996 hän perusti satiirisen Naša krmača -sanomalehden, josta tuli Slobodan Milosevicin hallinnon vastarinnan symboli.

Hän on kirjoittanut kolme kirjaa: ”Fake fighters run a lap of honour” (1989), josta on tehty dokumenttielokuva, ”Rape of the Seventh Force” (1994) ja ”Mysteries that Changed Serbia” (1997).

Lisäksi hän on toiminut Serbian rikasta keskiaikaista kulttuuriperintöä edustavan Miroslav Gospel -käsikirjoituksen tunnetuksi tekemiseksi ja tuottanut elokuvan ”In the Beginning was the Word”. Vuonna 2008 hän perusti Silafestin elokuvafestivaalin. Hän on saanut useita palkintoja niin Serbiassa kuin kansainvälisillä elokuvafestivaaleilla, kuten Kultainen delfiini -palkinnon parhaasta dokumenttielokuvasta ”Winter Fruits” Cannesin elokuvajuhlilla vuonna 2011 ja Hopeinen delfiini -palkinnon elokuvastaan ”After the Bombs” Cannesissa vuonna 2013.

Vieraillessaan ETSK:ssa kuluvan vuoden kesäkuussa **Savković** kiitti henkilökohtaisesti komitean puheenjohtajistoa saamastaan tuesta, kun häntä syytettiin yllytyksestä Serbian perustuslain väkivaltaiseen kaatamiseen. Muutama päivä ETSK:n esittämän vetoomuksen jälkeen hänet vapautettiin.

Boško Savković on mukana ETSK:n heinäkuun täysistunnossa, jossa hän osallistuu useiden muiden puhujavieraiden ohella keskusteluun kansalaisyhteiskunnan tulevasta roolista laajentumisprosessissa.

Boško Savković: En ole Che Guevara, olen vain tavallinen kansalainen, joka vaatii turvallista maata asua

ETSK-info: Kertokaa tapauksesta, joka johti pidätykseenne ja vangitsemiseenne.

Boško Savković: Belgradissa järjestettiin 4. kesäkuuta 2023 valtava mielenosoitus sen jälkeen, kun kahdessa joukkomurhassa oli saanut surmansa 18 ihmistä, joista puolet oli lapsia. Monet uskovat tapahtuman olleen luonteeltaan poliittinen, mutta kyse oli päinvastoin yhdestä maan suurimmista

rauhanomaisista mielenosoituksista. Ihmiset vaativat poliisiasioista vastaavan ministerin ja sähköisten tiedotusvälineiden sääntelyelimen jäsenten vaihtamista.

Minä kannoin banderollia. Sen toisella puolella luki ”PINK STINK” (PINK on Serbian suurin hallitusta kannattava mediaryhmä) ja toisella puolella ”Haaskalinnut ja hyeenat marssivat yhdessä turvallisen Serbian puolesta”, joka viittaa joidenkin hallituksen jäsenten parlamentissa käyttämään iskulauseeseen ”Haaskalinnut ja hyeenat turvallisuuden puolesta”. Joku tuli ja satoi banderolliin nukan, joka näytti hirtetyltä Aleksandar Vučićilta. Nukke otettiin nopeasti pois, mutta valokuvia oli jo jaettu sosiaalisessa mediassa, ja ne levisivät kulovalkean tavoin.

Vaikka en ollut mukana kuvissa, minua syytettiin tuosta teosta sekä yrityksestä heikentää Serbian perustuslaillista järjestystä, josta voi saada noin 30 vuoden vankilatuomion. Minua tuli pidättämään neljä poliisia. Miksi neljä, kysyin. Kaksi sinua ja kaksi nukkea varten, he sanoivat. He eivät kuitenkaan löytäneet banderollia, joka oli jäänyt ystäväni autoon, eivätkä nukkea.

Pidätyksenne sai liikkeelle suuren määrän ihmisiä Serbiassa ja Brysselissä. ETSK lähetti 27 000 näyttökertaa saaneen tviitin, jossa vaadittiin teidän välitöntä vapauttamistanne, sillä olette ETSK:ssa toimivan, EU:n ja Serbian neuvoa-antavan sekakomitean toinen puheenjohtaja. Mitä mieltä olette tästä?

Koska olin vangittuna, minulla ei ollut mitään tietoa siitä, mitä tapahtui. Tiedän vain, että vaimoni soitti ETSK:n varapuheenjohtaja Aurel Laurențiu Plosceanulle, ja ETSK reagoi välittömästi, samoin kuin tiedotusvälineet, kansalaisyhteiskunta ja kansalaisjärjestöt kotimaassani. Ihmiset tuntevat minut Serbiassa, ja he kaikki reagoivat ja järjestivät mielenosoituksia oikeuspalatsin ulkopuolella. Tuolloin minulla ei kuitenkaan ollut tästä tietoa. Kun minulle annettiin 30 päivää vankeutta, aloin miettiä kaikkea, mitä minulle voisi tapahtua, ja niitä vuosia, jotka viettäisin vankilassa. Tuollaisissa tilanteissa ei pysty ajattelemaan selkeästi, mutta yritin tukeutua taustaani juristina ja ajatella rationaalisesti.

Luulen, että EU:n toimielinten, kansalaisjärjestöjen ja tavallisten ihmisten painostuksen ansiosta ihmiset ymmärsivät, että olin syytön, ja kääntyivät Serbian viranomaisien puoleen. Lopputuloksena oli syyttäjän kanssa tehty sopimus, jossa annoin yleisen tunnustuksen syyllisyydestä vastineeksi kuuden kuukauden ehdollisesta rangaistuksesta.

En ole mikään Che Guevara, olen vain yksi kadulla protestoivista kansalaista, jotka vaativat turvallista maata asua. Ei muuta. Olen kirjailija, toimittaja ja elokuvantekijä. Olemme kuitenkin tilanteessa, jossa hallituksen jäsenet hyökkäävät näyttelijöitä, media-alan työntekijöitä, toimittajia ja kansalaisia vastaan, ja ihmiset ovat lähteneet kaduille, koska he eivät enää halua kuunnella tätä parlamentissa esiintyvää vihapuhetta.

Uskotteko, että tällä tapahtumalla voi olla vaikutusta Serbian yhteiskuntaan?

Sillä voisi olla vaikutusta, mutta tarvitsemme vapaita ja riippumattomia tiedotusvälineitä. Belgradissa on vain muutama riippumaton tiedotusväline. Pääkaupungin ulkopuolella pienissä kaupungeissa ihmiset eivät tiedä, mitä tapahtuu. Kyseessä on informaatioisota ja taistelu hallituksen valeutisia vastaan, sillä niissä annetaan täysin vääristynyt kuva mielenosoituksista ja ihmisten vaatimuksista.

Arveletteko tämän tapahtuman jättävän teihin pysyvän jäljen?

Haluan mieluiten unohtaa koko tapauksen, sillä vankila ei ole oikea paikka kunnon kansalaisille. En halua elää pelossa, sillä yksi pelon hetki voi tuhota kymmeniä hetkiä elämästä. Pelko on kuitenkin luontaista meille kaikille. En ole vallankumouksellinen, olen vain mies, joka vaatii oikeutta ilmaista mielipiteensä. Onko se liikaa pyydetty? Riippumaton oikeuslaitos, sananvapaus ja oikeus itsenäiseen ajatteluun ovat vain muutamia Euroopan unionin perusarvoja.

Minkälaista tukea odotatte komitealta ja EU:lta?

Jo Serbian tilanteen seuraaminen ja tapahtumien jatkuva tarkkailu riittää. On myös tärkeää, että EU:n toimielimet seuraavat Serbian tiedotusvälineitä ja maasta tulevia uutisia. Tuki millä tahansa tasolla on meille todella hyödyllistä. Esimerkiksi kaksi toimittajaa on nyt vankilassa. Poliittisista ja diplomaattisista viesteistä hallituksellemme olisi siis apua. Minun visioni on EU ja Serbian eurooppalainen tulevaisuus.

Voitteko kertoa lisää tiedotusvälineiden tilanteesta Serbiassa?

Meillä on joitakin riippumattomia tiedotusvälineitä, mutta niitä ei ole riittävästi eikä niiden toiminta ulotu koko maahan. Uskon myös, ettei meillä ole riittävästi tiedotusvälineitä, jotka tekisivät EU:ta tunnetuksi, ja että ajatus Euroopasta ei sen vuoksi ole kovin suosittu Serbiassa. Kreikkalainen filosofi Arkhimedes on joskus sanonut: "Antakaa minulle tukipiste, niin minä siirrän maan paikaltaan". Minä sanon: "Antakaa minulle mediatilaa kahdeksi kuukaudeksi, niin minä muutan maan". Ei ole epäilystäkään, etteikö muutosta saataisi aikaan, jos tiedotusvälineet voisivat toimia Serbiassa vapaasti. Maassa toimii joitakin ryhmiä toimittajien suojelemiseksi, mutta toimittajia ei tarvitse suojella ikään kuin he olisivat uhanalaisia eläimiä.

Entä mikä on toimittajien uuden sukupolven tilanne?

He tekevät työtään erittäin innostuneina ja työlleen omistautuneina. He yksinkertaisesti uskovat siihen, että puolueeton tieto ja puolueettomat uutiset hyödyttävät maata ja yhteiskuntaa. Tiedän, että he hylkäävät työtarjouksia hyvin maksavilta televisiokanavilta – tarjouksia työstä, jossa heidän ei tarvitsisi tehdä muuta kuin noudattaa annettua linjaa. On kuitenkin asioita, joita rahalla ei voi ostaa, kuten itsekunnioitus. Tällä nuorella sukupolvella on itsekunnioitusta. He yrittävät rakentaa ammatillista uraa siten, että he aamulla herätessään voivat katsoa itseään peilistä häpeämättä.

Millaisena näette Serbian tulevaisuuden?

Serbian tulevaisuus on EU:ssa. Tyttäreni on 23-vuotias. Olen varma, että hän jonakin päivänä asuu Euroopan unionissa, mutta en usko samaa tapahtuvaksi vielä minun kohdallani. En tiedä, miten kauan kestää, ennen kuin Serbia täyttää EU:n vaatimukset, tai aikooko EU asettaa Serbialle uusia vaatimuksia. Uskon kuitenkin, että Serbialla on vain yksi ainoa tie eteenpäin.

Olin 20 vuotta sitten Thessalonikissa järjestetyssä konferenssissa, jossa osallistujat sanoivat, että Serbiaa tarvitaan EU:ssa, koska Serbia on ainoa maa, joka voi yhdistää Länsi-Balkanin EU:hun. Tämä pitää paikkansa, sillä matkan voi tehdä laivalla, junalla tai lentokoneella ja nykyään on olemassa yhteys myös Bulgarian ja Romanian kautta. Länsi-Balkanin kohtalo on siis täysin kytköksissä Serbian kohtaloon. Jollain tapaa mikään muu alueen maa ei voisi yksinään olla osa EU:ta.

UUTISIA ETSK:STA

Sähkömarkkinoiden uudistus – ETSK ehdottaa sähkömarkkinavälinettä sähkön ostamista ja myymistä varten

Komitea kannattaa sellaisten tulevien sähkömarkkinoiden luomista, jotka perustuvat julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuteen ja yhdistelmään sääntelyä ja vapauttamista.

Keskeinen tekijä tässä mallissa on julkishallinnon perustama sähkömarkkinaväline (*E-facility*), jolla ostetaan sähköä tuottajilta ja myydään sitä kotitalouksien, pk-yritysten, kansalaisten energiayhteisöjen ja suurkuluttajien sähköntoimittajille ja tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan muille maille.

Välineen kautta tehtäisiin pitkäkestoisia sopimuksia sähköntuottajien kanssa tarjousten perusteella. Sopimuksia olisi erilaisia: sähkönhankintasopimuksia, hinnanerosopimuksia ja kustannusvoittolisäsopimuksia.

Jan Dirxin ja Christophe Quarezin laatiman ja 14. kesäkuuta 2023 pidetyssä täysistunnossa hyväksytyn ETSK:n lausunnon mukaan tämä on keskeinen uudistus, joka olisi toteutettava EU:n nykyisillä sähkömarkkinoilla.

”ETSK on kannattanut jo pitkään EU:n sähkömarkkinoiden uudistamista”, Dirx sanoi. ”Komitea katsoo, että oikea tapa edetä on hybridimalli, joka perustuu seuraavaan periaatteeseen: ’vapautetaan, kun se on mahdollista, ja säännellään, kun se on tarpeellista’.”

”Energia on olennainen osa EU:n talous- ja yhteiskuntajärjestelmää, eikä sitä tulisi käsitellä niin kuin mitä tahansa hyödykettä. Energialla on keskeinen sija julkisissa palveluissa”, korosti Quarez. ”Ehdotuksessamme kestävyyttä, kohtuuhintaisuutta ja toimitusvarmuutta koskevien tavoitteiden saavuttaminen kuuluu julkishallinnon vastuulle.” (mp)

Energiakriisi – tulevien toimien on oltava räätälöityjä, kohdennettuja ja ”siirtymän kestäviä”

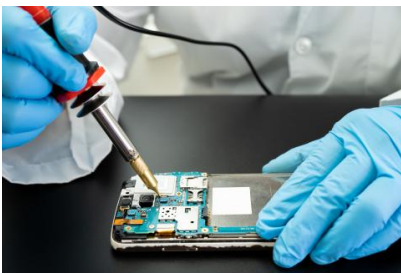
ETSK ehdottaa ”kolminkertaisten vihreiden kriteerien” käyttöönottoa, jotta voitaisiin arvioida tulevien toimien vaikutuksia EU:n talousjärjestelmään.

Komitea käyttää perustana Euroopan keskuspankin (EKP) suosituksia ja painottaa, että kohdentamattomat hintatoimenpiteet vain pidentäisivät korkean inflaation jaksoa pitkällä aikavälillä. Jos niitä ei lakkauteta asteittain ajoissa, ne saattavat vaarantaa EKP:n kyvyn saavuttaa keskipitkän aikavälin tavoitteensa, mikä johtaisi rahapolitiikan kiristymiseen pidempään kuin muutoin olisi toivottavaa.

Alena Mastantuono laatiman ja kesäkuun täysistunnossa hyväksytyn ETSK:n lausunnon [Energiakriisin vaikutus Euroopan talouteen](#) mukaan EU:n on siirryttävä kiireellisistä finanssipoliittisista toimista eteenpäin ja keskityttävä rakenteellisiin muutoksiin, jotta se voi irrottautua nopeasti fossiilisista polttoaineista.

”Olemme vakaasti sitä mieltä, että seuraavissa poliittisissa toimissa on otettava huomioon kielteiset vaikutukset, joita energiakriisillä on ollut EU:n taloudelliseen suorituskyykyyn”, sanoi **Mastantuono**.

Jotta EU voisi pysyä kilpailukykyisenä, se tarvitsee luotettavia, varmoja ja kohtuuhintaisia energiatoimituksia yhdyntyneillä energiemarkkinoilla, joilla puhtaan energian osuus on suuri ja jotka ovat joustavia ja kykenevät selviämään häiriöistä ja kriiseistä. (mp)

EU:n olisi kiellettävä tuotteet, joita ei voi korjata

ETSK on ehdottanut, että tuotteita, joita ei voi korjata, ei saisi pitää kaupan Euroopassa. Ei riitä, että tuottajat velvoitetaan vain ilmoittamaan kuluttajille, jos tuote ei ole korjattava.

ETSK pitää EU:n lanseeraamaa **korjauttamisoikeutta** paperilla merkittävänä edistysaskeleena. Kuluttaja, joka haluaa korjauttaa rikkoutuneen älypuhelimensa tai muun laitteen uuden ostamisen sijasta, saattaa kuitenkin törmätä useisiin käytännön esteisiin, jotka tekevät korjauttamisesta liian vaikeaa tai kallista tai jopa mahdotonta. EU:n olisi mentävä pidemmälle ja vaadittava jäsenvaltioita kieltämään kaikenlaiset tahalliset käytännöt, joilla korjaaminen tehdään mahdottomaksi.

”Korjauttamisoikeutta ei käytännössä ole, jos tavarat on suunniteltu sellaisiksi, ettei niitä voida korjata”, sanoi ETSK:n lausunnon esittelijä **Thierry Libaert**.

ETSK esittää direktiiviehdotusta koskevassa lausunnossaan useita käytännön toimenpiteitä, joilla säädöstä voidaan tehostaa ja joiden avulla voidaan varmistaa, että korjaaminen on järkevää ja kohtuuhintaista lakisääteisen takuuajan päätyttyäkin, myös yritysten näkökulmasta. Komitea ehdottaa mm. seuraavaa:

- **korjauttamiseen kannustaminen** – kannustimet voivat olla pienimuotoisiakin, kuten takuuajan pidentäminen, kun tuote korjautetaan takuuajan kuluessa
- **3D-tulostuksen kaltaisten innovatiivisten ratkaisujen mahdollistaminen** varaosien valmistuksessa, **tuotteiden uudelleen kokoaminen**, jolloin tuotteet saavat uuden elämän, tai käytettyjen osien markkinoiden kehittäminen
- **koulutuksen ja uudelleen koulutuksen tarjoaminen** korjaajille, jotta he voivat hankkia taitoja, joita he tarvitsevat työssään, joka oli aikaisemmin mekaniikkapohjaista mutta jossa tulee nykyisin yhä useammin vastaan verkkoon liitettyjä laitteita. Yleisemmällä tasolla on pyrittävä lievittämään Euroopan korjaajapulaa.

Korjaaminen luo Eurooppaan lisäarvoa ja laadukkaita työpaikkoja, joita on vaikea siirtää muualle. Korjaustoiminta luo 404 työpaikkaa 10 000:ta käsiteltyä tonnia kohti eli 50 kertaa enemmän kuin näiden materiaalien käsitteleminen jätteenä, mistä on tullut viime vuosina vallitseva suuntaus. 65 % kuluttajista heittää vialliset laitteensa pois, ja tätä kautta syntyy vuosittain 7,5 miljoonaa tonnia jätettä.

Viherpesu: ei päästökompensointiväitteille

Korjauttamisoikeutta koskevan direktiivin tavoin myös **viherväite** direktiivin tavoitteena on parantaa eurooppalaisten mahdollisuuksia tehdä kestäviä ostoksia. Kuluttajat ovat yhä halukkaampia tekemään tällaisia ostoksia, mutta he suhtautuvat hyvin epäilevästi tuottajien väitteisiin tuotteiden ja palvelujen ympäristötehokkuudesta ja markkinoiden moninaiset ympäristömerkit hämmentävät heitä.

Uuden direktiivin on määrä tehdä ympäristömerkeistä ja viherväitteistä uskottavia ja luotettavia, mutta sillä on heikkoutensa. ETSK on sitä mieltä, että direktiivissä pitäisi **kieltää päästökompensointiväitteet**, sillä useat kuluttajaviranomaiset ovat todenneet ja useat oikeustapaukset ovat vahvistaneet, että ilmastohankkeisiin (esim. puiden istuttamiseen) investoimalla toteutettaviin päästöhyvityksiin pohjautuvat ”ilmastoneutraali”- ja ”muovihyvitetty”-tyyppiset väitteet ovat tieteellisesti virheellisiä ja johtavat kuluttajia aina harhaan.

ETSK kiinnittää huomiota myös johdonmukaisen lainsäädännön tarpeeseen. ”Vaarana on, että yhtä kautta ratkaistut ongelmat tulevat taas eteen toista kautta”, totesi ETSK:n esittelijä **Angelo Pagliara**. ”Viherväitedirektiivin pitäisi toimia esimerkkinä viherpesulta suojelun vähimmäistasosta.” ”Siinä vahvistetut vaatimukset olisi otettava huomioon alakohtaisessa lainsäädännössä, jotta niitä ei voi välttää millään tavoin, porsaanreikiä ei ole eikä kuluttajansuojaa voida heikentää.”

[ETSK:n lausunto korjauttamisoikeudesta](#)

[ETSK:n lausunto viherväitteitä koskevasta direktiivistä](#)

[ETSK ehdottaa Euroopan elintarvikepoliittisen neuvoston perustamista](#)

Elintarvikepoliittinen neuvosto auttaisi puuttumaan elintarvikejärjestelmiin parhaillaan vaikuttaviin moniin kriiseihin ja ennakoimaan tulevia haasteita, joita syntyy Ukrainan EU:hun liittymisen myötä.

Euroopan unionin elintarvikejärjestelmää koettelevat parhaillaan useat kriisit erilaisten ympäristö-, ilmasto-, terveys- ja sosiaalisten haasteiden johdosta. Ukrainan jäsenyyšnäkymät herättävät myös kysymyksiä, ja tilanteen katsotaan edellyttävän YMP:n uudistamista. Jotta näihin muutoksiin voidaan vastata parhaalla mahdollisella tavalla, ETSK ehdottaa Euroopan elintarvikepoliittisen neuvoston perustamista ennen tulevan kestäviä elintarvikejärjestelmiä koskevan EU:n kehityksen hyväksymistä.

Euroopan elintarvikepoliittinen neuvosto voi auttaa vauhdittamaan unioni-, jäsenvaltio- ja paikallistason toimintapolitiikkojen yhteensovittamista ja ennen kaikkea parantamaan EU:n elintarvikepolitiikkaa. Lausunnon esittelijä **Piroska Kállay** sanoi: ”Uskomme vahvasti, että osallisuus ja vuoropuhelu elintarvikejärjestelmän eri sidosryhmien ja viranomaisten kesken parantaa elintarvikepolitiikan laatua ja edistää sen hyväksyttävyyttä ja että Euroopan elintarvikepoliittinen neuvosto on väline, jonka avulla voidaan toteuttaa integroidumpi, osallistavampi ja demokraattisempi toimintamalli elintarvikehallinnossa.”

ETSK on valmis tarjoamaan neuvostolle kokoontumistilat ja toivoo, että sen mallina pidettäisiin komitean yhdessä komission kanssa käynnistämää Euroopan kiertotalouden sidosryhmäfoorumia.

Euroopan elintarvikepoliittisen neuvoston tehtävänä olisi edistää kestävää ja tasapuolista kehitystä maaseudulla ja kaupungeissa. Siinä olisi mukana tiedemaailman asiantuntijoita, tutkijoita, elintarvikeketjun toimijoita, kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden edustajia, koulutusjärjestelmän toimijoita, nuorten edustajia ja EU:n poliittisia päättäjiä. Ajan mittaan siihen kuuluisi myös paikallis-, alue- ja valtionhallinnon edustajia, jotta varmistettaisiin jäsenvaltioiden edustajien tasavertainen osallistuminen EU:n tasolla. (ks)

Nuorten ikäsyrjintä

Nuorten pitäisi saada samaa palkkaa, myös samaa vähimmäispalkkaa, ja samat sosiaaliturvaedut kuin muidenkin työntekijöiden. Näin ei vielä ole kaikissa jäsenvaltioissa.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) katsoo, että EU:n ja jäsenvaltioiden olisi lopetettava nuoriin kohdistuvat syrjivät käytännöt, kuten nuorten alemmat vähimmäispalkat ja palkattomat harjoittelut. Nuorten on myös päästävä suoraan osallistumaan politiikan ja erityisesti heihin vaikuttavien toimintapolitiikkojen suunnitteluun.

ETSK esitti nämä vaatimukset kahdessa lausunnossa, jotka hyväksyttiin täysistunnossa 15. kesäkuuta. Euroopan parlamentti hyväksyi samaan aikaan laadukkaita harjoittelupaikkoja käsittelevän mietinnön, jossa komissiota pyydetään esittämään direktiiviä, jolla kielletään pitkään kestävät palkattomat harjoittelut.

”Liian monille nuorille maksetaan alempaa vähimmäispalkkaa tai he eivät saa lainkaan palkkaa harjoittelustaan, jolloin he saavat työmarkkinoista kielteisen kokemuksen. Tältä tosiasialta ei voida enää sulkea silmiä jäsenvaltioissa”, totesi lausunnon [Nuorten yhdenvertainen kohtelu työmarkkinoilla](#) esittelijä **Michael McLoughlin**.

”Nuorilla on oikeus tulla kuulluiksi ja toimia”, sanoi **Nicoletta Merlo**, EU:n neuvoston tulevan puheenjohtajavaltion Espanjan pyynnöstä laaditun lausunnon ”Nuorisoalan yhteistyö” esittelijä. Espanja haluaisi puhalttaa uutta tuulta EU:n nuorisoagendaan.

”Nuorten osallistumista on kannustettava julkisen politiikan suunnittelun, täytäntöönpanon ja jatkotoimien kaikissa vaiheissa, ja on korostettava nuorisjärjestöjen tärkeää roolia ja otettava huomioon uudet epämuodolliset tavat, joilla nuoret kokoontuvat, tekevät yhteistyötä ja käyvät vuoropuhelua”, Merlo totesi.

ETSK katsoo, että nuorilla pitää olla oikeus samoihin työehtoihin ja työhön liittyviin etuuksiin, sosiaaliturvaan ja toimeentulotukeen kuin muillakin työntekijöillä. Heille kuuluisi samansuuruinen vähimmäispalkka kuin muillekin työntekijöille, jos noudatetaan periaatetta, jonka mukaan samasta työstä maksetaan sama palkka. Tämä ei tällä hetkellä toteudu kaikissa maissa, vaan muutamissa maissa sovelletaan erillistä, alempaa nuorten vähimmäispalkkaa, vaikka nuorista joka neljäs kuuluu vähimmäispalkan saajiin ja muussa työväestössä tämä osuus on yksi kymmenestä.

ETSK:n uusi puheenjohtaja **Oliver Röpke** pitää erittäin tärkeänä nuorten kanssa käytävän vuoropuhelun lisäämistä ja heidän osallistamistaan poliittiseen päätöksentekoon.

Täysistunnossa käydyssä keskustelussa nuorisojärjestöjen kanssa Röpke totesi, että ETSK on sitoutunut ”osallistavampaan toimintamalliin, jossa nuorilla on keskeinen asema työskentelyprosessissa. Toimikauteni yhtenä poliittisena painopisteenä on ETSK:n ovien avaaminen nuorille, enkä aio pysähtyä EU:n rajoille, vaan haluan kutsua mukaan myös ehdokasmaiden nuorisojärjestöt.”

Keskusteluun osallistui edustajia Euroopan nuorisofoorumista, Generation Climate Europe -koalitiosta ja ReDI School of Digital Integration -organisaatiosta. (II)

[ETSK kannattaa kehotuksia asettaa sosiaaliset perusoikeudet taloudellisten vapauksien edelle EU:n lainsäädännössä](#)

ETSK on pyytänyt EU:n neuvoston puheenjohtajavaltiota Espanjaa viemään eteenpäin ehdotusta tehdä sosiaalista edistystä koskevasta pöytäkirjasta sitova oikeudellinen väline sosiaalisten oikeuksien turvaamiseksi ja vahvistamiseksi Euroopassa.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) on ilmaissut kannattavansa viimeaikaisia ehdotuksia muuttaa EU:n perussopimuksia niin, että niihin sisällytetään sosiaalista edistystä koskeva pöytäkirja. Sen avulla varmistettaisiin, että sosiaaliset perusoikeudet ovat ristiriitatilanteissa ja EU:n toimintapolitiikoissa ensisijaisia taloudellisiin vapauksiin nähden. Näin taattaisiin oikeusvarmuus ja työntekijöiden yhdenvertainen kohtelu kaikissa jäsenvaltioissa.

ETSK toteaa puheenjohtajavaltio Espanjan pyytämässä [valmisteleavassa lausunnossa](#), että sosiaalista edistystä koskeva pöytäkirja turvaisi sosiaalisen edistyksen, sillä se auttaisi huolehtimaan mahdollisimman korkeatasoisten sosiaalisten oikeuksien edistämisestä ja vaalimisesta kaikessa EU:n politiikassa ja torjumaan taantumista niihin liittyvissä asioissa.

Lausunto hyväksyttiin 15. kesäkuuta pidetyssä ETSK:n täysistunnossa äänin 132 puolesta ja 102 vastaan 7:n pidättyessä äänestämästä. Se ei kuitenkaan saanut kannatusta komitean työntekijä-ryhmältä, joka esitti vastalausunnon, jossa vastustetaan sosiaalista edistystä koskevan pöytäkirjan sisällyttämistä EU:n

primaarioikeuteen. Vastalausunto hylättiin, mutta se sai tuekseen yli neljänneksen annetuista äänistä, joten se liitetään varsinaiseen lausuntoon.

Lausunnon esittelijä **Maria del Carmen Barrera Chamorro** totesi seuraavaa: ”Sosiaalinen normien suhte ei saa ottaa takapakkia, ja sosiaalista edistystä koskeva pöytäkirja takaisi, että tästä periaatteesta pidetään kiinni. Tällöin ei voitaisi hyväksyä toimenpiteitä, jotka ovat ristiriidassa ihmisten etujen kanssa, kuten julkisen talouden säästötoimien yhteydessä pääsi käymään.”

”Meidän on nyt oltava entistäkin valppaampia ja huolehdittava sosiaalisten oikeuksien ja kansalaisoikeuksien puolustamisesta ja niiden yhdenmukaisesta soveltamisesta kaikkialla EU:ssa. Niitä on erityisesti ristiriitatilanteissa pidettävä vapaita markkinoita tärkeämpinä”, yhteisesittelijä **Diego Dutto** sanoi.

ETSK katsoo, että Espanjan puheenjohtajakausi tarjoaa erinomaisen tilaisuuden sosiaalista edistystä koskevaan pöytäkirjaan liittyvän ehdotuksen eteenpäin viemiseen. Se kehottaa puheenjohtajavaltiota kutsumaan sosiaaliministerien neuvoston koolle sopimaan yhteisestä ehdotuksesta ja suunnittelemaan erityisen EU-huippukokouksen järjestämistä sen hyväksymiseksi.

Ensimmäisen ehdotuksen sosiaalista edistystä koskevan pöytäkirjan laatimisesta teki Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö (EAY) vuonna 2008 vastauksena Euroopan unionin tuomioistuimen taloudellisten vapauksien puolesta antamiin ratkaisuihin. Asia otettiin uudelleen esiin viime vuonna Euroopan tulevaisuuskonferenssin päätelmissä, ja Euroopan parlamentti antoi päätöslauselman, jossa kehoitetaan sisällyttämään pöytäkirja EU:n perussopimuksiin.

ETSK:n työnantajat-ryhmä katsoo, että sosiaalisten ja taloudellisten oikeuksien tulisi nauttia samantasoista suojaa ja että sosiaalista edistystä koskeva pöytäkirja uhkasi vakavasti horjuttaa sosiaalisen edistyksen perustaa. (II)

[Globaali hiv-epidemia jatkuu: tarvitaan pikaisesti yhteisölähtöisiä ja leimautumista ehkäiseviä toimia](#)

Hivin ennaltaehkäisy, hiv-hoidon jatkuvuus ja syrjinnän kitkeminen ovat ETSK:n mukaan yhä edelleen ratkaisevia kysymyksiä, kun tätä maailmanlaajuista kansanterveydellistä kriisiä pyritään ratkaisemaan.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) kannattaa EU:n neuvoston puheenjohtajavaltion Espanjan pyrkimystä nostaa tavoite, jonka mukaan hiviin liittyvä leimaaminen ja syrjintä on saatava loppumaan vuoteen 2030 mennessä, tärkeälle sijalle EU:n asialistalla.

ETSK toteaa kesäkuun täysistunnossa antamassaan [lausunnossa](#), että se samaa mieltä siitä, että EU:n toimielinten olisi annettava Euroopan parlamentille 1. joulukuuta 2023 korkean tason julkilausuma hivin

kantajien leimaamisen ja syrjinnän lopettamisesta.

ETSK kehottaa lisäksi asettamaan kaikille maille uuden kunnianhimoisemman tavoitteen, mitä tulee hiv-infektioiden ennaltaehkäisyyn ja leviämisen hallintaan, ja nostamaan testauksen, hoidon ja virologisen suppression kattavuuden jopa 95 prosenttiin.

”Hiv-tilanteesta yritetään nyt yli kymmenen vuoden hiljaiselon jälkeen saada taas kokonaiskuva. Aihetta on laiminlyöty liian kauan”, totesi lausunnon esittelijä **Pietro Barbieri**. ”Tarvitaan hyvin vahvaa sitoutumista sekä yhteistyötä yhteisöjen, lääkäreiden, koulujen ja työpaikkojen kanssa.”

Hivin kantajille on tärkeää taata yhtäläiset mahdollisuudet työelämässä ja myös tarjota mahdollisuus joustaviin työaikoihin ja pidempiin poissaoloihin. Leimautumisen ja syrjinnän ehkäisemiseksi on oleellista järjestää valistuskampanjoita, koulutusta ja tiedotusta kouluissa sekä kansalaisyhteiskunnan ja nuorisjärjestöjen piirissä.

”Vaikka uusien hiv-tapausten määrä on vähentynyt, on pysyttävä valppaana. Jotta hivin leviäminen saadaan hallintaan, tarvitaan infektiön varhaista diagnosointia, hoidon varhaista aloittamista ja hoitojatkumoa”, sanoi lausunnon yhteisesittelijä **Nicoletta Merlo**.

Hiv on kaikkialla maailmassa edelleen merkittävä kansanterveydellinen ongelma. Se koskettaa yli 36:ta miljoonaa ihmistä, joista 2,3 miljoonaa asuu WHO:n Euroopan alueella. Ongelma on erityisen paha Euroopan itäisissä osissa, ja Ukrainan aids-epidemia on toiseksi laajin Itä-Euroopan ja Keski-Aasian alueella.

Hiv-infektioita esiintyy pääasiassa syrjäytyneiden ryhmien keskuudessa: huumeiden käyttäjillä, miehillä, jotka harjoittavat seksiä miesten kanssa, transihmisillä, maahanmuuttajilla ja vangeilla. Leimautuminen ja pelko estävät ihmisiä hakemasta palveluja, mikä viivästyttää testausta ja diagnooseja. Diagnooseista yli 50 prosenttia saadaan vasta sitten, kun sairaus on edennyt pitkälle. Tämä lisää etenkin riittämättömän aids-hoidon alueilla leviämiskä ja sellaisia kuolemantapauksia, jotka olisi voitu ehkäistä.

Epidemian torjumisen kannalta ratkaisevan tärkeitä ovat kattavat strategiat, joissa otetaan huomioon hoito ja ennaltaehkäisy ja hyödynnetään innovatiivisia testausmenetelmiä, kuten pika- ja kotitestejä. (II)

ETSK ehdottaa uusia innovatiivisia tulovirtoja EU:n talousarvion rahoittamiseksi

ETSK on antanut poliittiset suosituksensa uuden sukupolven omista varoista EU:n talousarvion rahoittamiseksi. Komitea kehottaa uudessa lausunnossaan komissiota kehittämään yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevaa kehystä (BEFIT-kehys) ja ehdottaa, että harkitaan EU:n laajuista digitaalitransaktioveroa ja lisämaksun perimistä niiltä EU:n yrityksiltä, joiden tuontituotteet on valmistettu sellaisissa kolmansien maiden yrityksissä, jotka eivät takaa asianmukaista työsuojelua.

Pandemian jälkeisten jäsenvaltioiden talousarviopaineiden, meneillään olevien kansainvälisten jännitteiden ja nykyisen korkeamman korkotason valossa on pohdittava uudelleen tulonlähteitä EU:n talousarvion rahoittamiseksi. ”Kannatamme vahvaa EU:n talousarviota, joka tarjoaa EU:lle tarvittavat taloudelliset resurssit poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi, ja aidompien omien varojen käyttöönottoa, mikä auttaisi meitä välttämään Euroopan yhdentymiselle haitallista nettotaseisiin keskittymistä”, esittelijä **Philip von Brockdorff** totesi lausunnon hyväksymisen yhteydessä täysistunnossa. Yritysverotukseen perustuvia laajennettuja omia varoja koskeva komissio ehdotus, joka annettiin 20. kesäkuuta 2023, täydentää uusia omia varoja käsitteleviä kolmea muuta ehdotusta, jotka annettiin vuonna 2021 mutta joita ei ole vielä hyväksytty neuvostossa.

ETSK kehottaa komissiota kehittämään kiireellisesti yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevaa kehystä (BEFIT-kehys) yritysverotukseen perustuvia omia varoja koskevan ehdotuksen edellytyksenä. Komitea pitää myös järkevänä tutkia mahdollisuutta sisällyttää rahoituspalvelut BEFIT-kehykseen tai kehittää kansainvälinen finanssitransaktiovero Euroopan parlamentin ehdotuksen mukaisesti. Lisäksi ETSK kehottaa komissiota harkitsemaan lisämaksun perimistä niiltä EU:n yrityksiltä, joiden tuontituotteet on valmistettu sellaisissa kolmansien maiden yrityksissä, jotka eivät takaa asianmukaista työsuojelua. (tk)

Kansalaisyhteiskunta ja riippumaton media ovat palomuri disinformaatiota vastaan

Kansalaisyhteiskunnan vahva verkosto on yhdessä poliittisen tietoisuuden, vankan lainsäädäntökehiksen ja riippumattoman median kanssa yksi keskeisistä välineistä disinformaation torjumiseksi

ruohonjuuritasolla.

ETSK käynnisti 12. kesäkuuta [sarjan tapahtumia lisätäkseen tietoisuutta](#) disinformaatiosta ennen vuoden 2024 Euroopan parlamentin vaaleja. Ensimmäinen tapahtuma järjestettiin Sofiassa, sillä [55 prosenttia bulgarialaisista katsoo altistuvansa usein disinformaatiolle](#) ja valeuutisille.

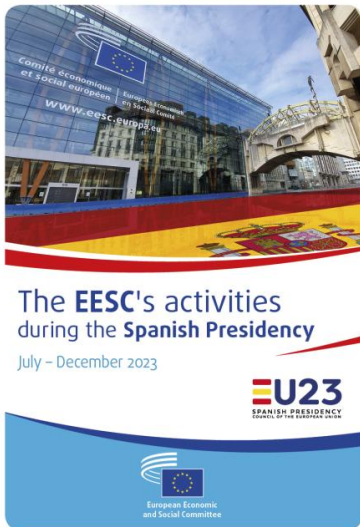
Keskusteluista kävi ilmi, että kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, valtion median ja riippumattoman median on tehtävä yhteistyötä pystyttäkseen palomuurin jatkuvasti lisääntyvää, ulkomaisen häirinnän välineenä käytettävää tiedonmanipulointia vastaan.

Disinformaation lisääntyminen on erityisen huolestuttava trendi tulevia Euroopan parlamentin vaaleja ajatellen. ETSK:n puheenjohtaja **Oliver Röpk**e sanoi: ”Disinformaatiota ja sen lisäksi nyt vielä sotapropagandaa käytetään hämärtämään todellisuutta ja kylvämään eripuraa, jolloin objektiivisesta keskustelusta tulee mahdotonta. Ensi vuonna on Euroopan demokratian suuri hetki. Unionin kansalaisilla on oikeus saada tehdä valintansa faktojen pohjalta, ja mielestäni meidän kaikkien on annettava panoksemme kampanjaan ja tehtävä selväksi, että disinformaatioilla ja ulkomaisella häirinnällä ei ole siinä sijaa.”

Bulgarian tietotoimiston BTA:n pääjohtaja **Kiril Valchev** totesi, että paras väline disinformaation torjumiseen on informaatio, ei sensuuri. ”Meidän pitäisi antaa tiedon liikua vapaasti ja saattaa se kaikkien ulottuville.”

Defend Democracy -järjestön perustaja ja toiminnanjohtaja **Alice Stollmeyer** huomautti, että ”kansalaisyhteiskunta ei pysty selättämään disinformaatiota yksinään, mutta se voi järjestää ja toteuttaa yhdessä toimia ja pyrkiä saamaan isot teknologiayritykset, jotka omistavat sosiaalisen median alustoja, kantamaan vastuunsa.”

Keskustelussa tuotiin myös esille riippumattoman median rooli disinformaation kukistamisessa. Riippumattoman venäläisen tv-kanavan Doždin päätoimittajan **Tihon Džjadkon** mukaan riippumaton media tekee paljon työtä tarjotakseen venäläisille näyttöä ja tosiasioihin perustuvaa tietoa Venäjän propagandan torjumiseksi. ”Venäjän hallitus ei halua ihmisten tietävän totuutta.” (at)

[Uusi julkaisu: ETSK:n toiminta Espanjan puheenjohtajakaudella \(heinä–joulukuu 2023\)](#)

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on tärkeässä roolissa Espanjan EU-puheenjohtajakaudella, nimittäin Euroopan unionin neuvoston seuraava puheenjohtaja on pyytänyt komitealta lukuisia lausuntoja.

Espanjan EU-puheenjohtajakausi osuu ratkaisevaan aikaan Euroopassa: unionin täytyy nyt vahvistaa kriisinkestävyyttään.

Eurooppaa ovat viime vuosina koetelleet monet kriisit, jotka ovat paljastaneet sen haavoittuvuuden ja osoittaneet, että Euroopan unionin täytyy luoda itselleen strateginen riippumattomuus. Yhtenä Espanjan puheenjohtajakauden painopisteenä onkin avoin strateginen

riippumattomuus, jonka myötä muiden unionin tavoitteiden eli vihreämmän, digitaalisemman ja sosiaalisemman Euroopan rinnalle lisätään kriisinkestävyys.

EU:n kansalaiset osallistuvat kesäkuussa 2024 maanosan suurimpaan demokraattiseen tapahtumaan: Euroopan parlamentin vaaleihin. Nyt onkin erittäin tärkeää, että otetaan käyttöön tarvittavat takuut demokration puolustamiseksi erityisesti ulkomaiselta häirinnältä, jotta vaaleista ei tulisi disinformaation, propagandan ja kyberhyökkäysten temmelyskenttä.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea aikoo tehdä tiivistä yhteistyötä puheenjohtajavaltio Espanjan kanssa ja tuoda Euroopan kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden äänen kuuluville koko puheenjohtajakauden ajan. ETSK tulee laatimaan puheenjohtajavaltio Espanjan pyynnöstä peräti 22 valmistelevaa lausuntoa hyvin erilaisista aiheista, kuten vihreästä ja digitaalisesta siirtymästä, EU:n sosiaalisesta ulottuvuudesta ja Euroopan tulevaisuudesta. ETSK voi näiden yksityiskohtaisten ja kunnianhimoisten lausuntojen sekä muun muassa energiaköyhyyttä, harvinaisia sairauksia ja yhteisötaloutta käsittelevien temaattisten tapahtumien ja konferenssien kautta osallistua Espanjan puheenjohtajakaudella käytäviin keskusteluihin.

Komitea odottaa innolla mahdollisuutta rakentaa Espanjan kanssa sellaista Eurooppaa, joka on kriisejä paremmin kestävä, osallistavampi ja turvallisempi ja joka palvelee kansalaisiaan ja pystyy vastaamaan tehokkaasti tulevaisuuden haasteisiin.

Esite on saatavilla englanniksi, ranskaksi, saksaksi ja espanjaksi ETSK:n verkkosivuilla. (af)

UUTISIA RYHMILTÄ

[ETSK:n työnantajat-ryhmän vastalausunto sosiaalista edistystä koskevasta pöytäkirjasta sai vankkaa kannatusta](#)

Työnantajat-ryhmä

ETSK:n työnantajat-ryhmä esitti komitean kesäkuun täysistunnossa vastalausunnon, jossa se toi painokkaasti esiin huolensa sosiaalista edistystä koskevan pöytäkirjan lisäämisestä perussopimukseen, sillä se muuttaisi perusteellisesti EU:n sosiaalisen markkinatalouden luonnetta ja toimintaa.

Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) ehdotuksen mukaan sosiaalisista oikeuksista, työntekijöiden oikeuksista ja ammattijärjestöoikeuksista tehtäisiin ensisijaisia paitsi taloudellisiin vapauksiin nähden myös suhteessa sisä- ja työmarkkinoihin ja kilpailuun sekä muihin asioihin liittyviin EU:n politiikkatoimiin, muun muassa talouden ohjauksen ja hallinnan, kaupan, digitalisaation ja ympäristön kaltaisilla aloilla.

”Sosiaalisten oikeuksien asettaminen yleisesti etusijalle taloudellisiin vapauksiin nähden olisi yhtä väärin kuin taloudellisten vapauksien asettaminen yleisesti etusijalle”, työnantajat-ryhmän puheenjohtaja **Stefano Mallia** sanoi.

Sosiaalista edistystä koskeva pöytäkirja vaatisi käytännössä perussopimusten muuttamista ja tekisi lopun yhtäältä sosiaalisten oikeuksien ja toisaalta sisämarkkinoiden perustana olevien neljän vapauden välillä vallitsevasta tasapainosta, joka on turvattu useilla perussopimusten määräyksillä.

”Sen sijaan, että EU laatisi sosiaalista edistystä koskevan pöytäkirjan, joka vääristäisi taloudellisten vapauksien ja sosiaalisten oikeuksien välistä tasapainoa ja loukkaisi tarkoin määriteltäviä EU:n ja jäsenvaltioiden toimivaltaoikeuksia, on tärkeää edetä kohti yhteisymmärrystä siitä, mikä on EU:n lisäarvo työllisyys- ja sosiaalipolitiikan alalla”, vastalausunnon esitellyt työnantajat-ryhmän jäsen **Mariya Mincheva** totesi.

Työnantajat-ryhmän vastalausunnon puolesta annettiin 101 ääntä ja sitä vastaan 133 ääntä 7:n pidättyessä äänestämästä, ja se in liitetty ETSK:n lausuntoon.

- Lausunto SOC/756 aiheesta ”Sosiaalista edistystä koskeva pöytäkirja” (vastalausunto liitteenä), on ladattavissa osoitteesta <https://europa.eu/!jdMJ7Q>.
 - Ks. myös ”ETSK kannattaa kehotuksia asettaa sosiaaliset perusoikeudet taloudellisten vapauksien edelle EU:n lainsäädännössä” (edellä).
-

Sosiaalista edistystä koskeva pöytäkirja työssäkäyvien etujen turvaamiseksi

ETSK:n työntekijät-ryhmä

Sosiaalista edistystä koskevan pöytäkirjan sisällyttäminen EU:n perussopimukseen vastaisi työntekijöiden vaatimukseen vankasta sosiaalisesta suojelusta Euroopan taholta.

Kunnollinen palkka ja asianmukaiset työolot ja -ehdot ovat jokaisen perusoikeus. Tämän perusoikeuden turvaaminen on olennaisen tärkeää yhteiskunnan kehityksen kannalta. Se on sellaisen vakaan sosiaalisen markkinatalouden kulmakivi, jossa pyritään saamaan aikaan edistystä talouden ja kilpailukyvyn alalla ja toteutetaan samanaikaisesti sosiaalipolitiikkaa, jolla turvataan sosiaalinen edistys ja demokraattiset arvot. Talous- ja sosiaalinelämäkohdat liittyvät erottamattomasti toisiinsa, mikä oli yksi päällimmäisistä työntekijöiden ja kansalaisten Euroopan tulevaisuuskonferenssissa esille tuomista seikoista.

Kun ihmiset kuulevat sisämarkkinoista, he haluavat tietää, miten ne parantavat heidän arkielämäänsä. He haluavat vankkaa sosiaalista suojelua, vähimmäistoimeentulon takaamista, työmarkkinavuoropuhelun ja työehtosopimusneuvottelujen vahvistamista, yhtäläisiä mahdollisuuksia työmarkkinoilla ja niihin liittyen sosiaalisen polkumyynnin lopettamista, oikeudenmukaista veropolitiikkaa, kohtuuhintaisia asuntoja ja sukupuolten tasa-arvoa.

Sosiaalista edistystä koskeva pöytäkirja tarjoaisi konkreettisen vastauksen näihin käytännön huoliin, edistäisi ja suojelisi korkeatasoisia sosiaalisia oikeuksia ja estäisi normien heikentämisen ja kiertämisen.

Aikana, jolloin ihmisoikeuksiin, oikeusvaltioperiaatteeseen ja demokratiaan kohdistuu yhä suurempia haasteita, EU:n on vahvistettava sitoutumisensa näihin perusarvoihin asettamalla sosiaalinen Eurooppa keskeiseksi tavoitteeksi. Ihmiset tarvitsevat varmuuden siitä, ettei heidän sosiaalisia oikeuksiaan uhraata talouden ja markkinoiden dynamiikan edistämisen vuoksi, kuten vuoden 2008 finanssikriisin taltuttamiseksi toteutettujen säästötoimien yhteydessä.

- Ks. myös artikkeli ”ETSK kannattaa kehotuksia asettaa sosiaaliset perusoikeudet taloudellisten vapauksien edelle EU:n lainsäädännössä”

Euroopan väestön ikääntyminen: keskeinen aihe EU:n politiikan laadinnassa

Miguel Ángel Cabra de Luna, kansalaisyhteiskunnan organisaatiot -ryhmä

ETSK:n uudessa lausunnossa esitetään joukko toimintapoliittisia ehdotuksia siitä, miten ikäihmisten jyrkästi kasvavan määrän aiheuttamaan yhä suurempaan haasteeseen on parasta vastata.

Yli 65-vuotiaiden määrän odotetaan [tuoreiden tilastotietojen](#) ja [ennusteiden](#) mukaan kasvavan Euroopassa 44,7 prosenttia vuosina 2019–2050. Covid-19-pandemia osoitti, että väestön ikääntyminen on EU:lle strateginen haaste ja että vanhusten pitkäaikaishoitoa on uudistettava ja parannettava. Nyt kun Maailman terveysjärjestö on julistanut covid-19-hätätilan päättyneeksi ja EU neuvottelee parhaillaan uudesta ikääntymisstrategiasta, onkin oiva ajankohta pohtia sitä, miten pandemia on vaikuttanut ikääntyvään väestöön.

ETSK korosti jo tammikuussa 2022 antamassaan aihetta [Kohti uutta vanhustenhoitomallia: covid-19-pandemian opetukset](#) käsittelevässä lausunnossa, jonka esittelijänä toimin, että ajattelutapaa on kiireesti muutettava ja että toimintamalli vanhustenhoitoon tehtävien investointien suhteen kaipaa kipeästi uudistamista, ja esitti useita suosituksia asiasta. Nyt laaditussa [uudessa lausunnossa](#), josta on määrä äänestää heinäkuun täysistunnossa, paneudutaan tarkemmin näihin kysymyksiin.

Lausunnossa tähdennetään tarvetta ottaa käyttöön uusi ikäihmisiä koskeva eurooppalainen strategia, jonka tavoitteena on suojella heidän oikeuksiaan ja turvata heidän täysimääräinen osallistumisensa yhteiskuntaan ja talouteen. Siinä ehdotetaan myös ikääntynyttä väestöä käsittelevän eurooppalaisen viraston perustamista, ikäihmisille omistettua eurooppalaista teemavuotta, ikääntyneiden ihmisten oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen hyväksymistä sekä ikääntyneiden tukemiseen ja heidän itsenäisyytensä vaalimiseen liittyvän lainsäädännön antamista tai päivittämistä. Lisäksi komitea korostaa tarvetta lisätä rahoitusta ja huolehtia hoidon yleisestä saatavuudesta, kehittää innovatiivista teknologiaa, joka edistää itsenäisyyttä ja helpottaa hoitoa, ja antaa koulutusta tällaisen teknologian käytössä sekä toteuttaa toimenpiteitä hoitajien asianmukaisen koulutuksen takaamiseksi.

On tärkeää ottaa ikäihmiset huomioon EU:n toimintapolitiikoissa ja varmistaa, että heillä ja heidän perheillään on mahdollisuus saada laadukasta pitkäaikaishoitoa. Näin voidaan huolehtia ikääntyneiden ihmisten itsenäisyydestä, hyvinvoinnista ja ihmisarvon kunnioittamisesta. On niin ikään tärkeää, että iäkkyyttä ja ikäihmisiä ei nähdä yhteiskunnassa taakkana tai kustannustekijänä vaan että kiinnitetään huomiota niihin sosiaalisiin ja taloudellisiin hyötyihin, joita ikääntyneen väestön entistä aktiivisempi osallistaminen tuo mukanaan.

ETSK aikoo jatkossakin kantaa kortensa kekoon ja esittää asiaan liittyviä ideoita ja ehdotuksia. Komitean jäsenet katsovat, että näiden kysymysten olisi oltava yksi ensisijaisista aiheista [vuoden 2024 EU-vaaleja](#) silmällä pitäen. Euroopan sosiaalisen mallin uskottavuus on vaakalaudalla, erityisesti kun väestö ikääntyy Euroopassa nopeammin kuin missään muualla maailmassa.

Toimitus

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Tämän numeron laatimiseen osallistuivat

Millie Tsoumani (mt)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)

Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Aude François (af)
Thomas Kersten (tk)

Yleinen koordinointi

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knobloch (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Osoite

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea
Jacques Delors -rakennus, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, B-1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
P. +32 25469476
Sähköposti: eescinfo@eesc.europa.eu

ETSK-info ilmestyy yhdeksän kertaa vuodessa ETSK:n täysistuntojen yhteydessä. ? ETSK-info on saatavilla 23 kielellä.

ETSK-info ei sisällä virallisia selontekoja. Ne julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä tai muissa komitean julkaisuissa.

Jäljentäminen on sallittua, kunhan ETSK-info mainitaan lähteenä ja toimitukseen lähetetään linkki julkaisuun, jossa jäljennöstä on käytetty.

08/2023